

Pārskats par 12.Saeimas paveikto tiesiskuma nostiprināšanā līdz 2017.gada decembrim

Sabiedrība par atklātību - Delna (Delna) un domnīca PROVIDUS 2014. gadā no visām 12.Saeimā ievēlētajām partijām ieguva atbalstu tiesiskuma nostiprināšanas rīcības plānam, kurā iekļauti 45 uzdevumi. Organizācijas ir izpētījušas, ka no šiem uzdevumiem pilnīgi vai daļēji ir izpildīti tikai puse: 7 solījumi īstenoti pilnībā un 16 – daļēji. Līdz šim visvājāk veicies ar trauksmes cēlēju aizstāvību un ētikas principu iedzīvināšanu valsts pārvaldē - šajās jomās nav izpildīts neviens no solījumiem.

12. Saeima visvairāk ir paveikusi valsts personālpolitikas sakārtošanā, iepirkumu sistēmas uzlabošanā, valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību pārvaldības problēmu novēršanā, kvalitatīvāku lēmumu pieņemšanas atbalstīšanā un tiesu varas stiprināšanā. Piemēram:

- Izveidots Latvijas atvērto datu portāls, kurā 2017. gada nogalē bija ievietotas 44 datu kopas.
- Pieņemti grozījumi partiju finansēšanas likumā, ierobežojot ziedojumu apmēru līdz 30 % no personas gada deklarētajiem ienākumiem.
- Likti pamati tam, lai izveidotu iekšējās kontroles sistēmas korupcijas un interešu konflikta riska jomās.
- Atbalstīti mediji sabiedriski nozīmīga satura veidošanā, kā arī likti pamati NVO fondam.
- Ieviests e-pakalpojums “Parakstīšanās par vēlētajū iniciatīvām”, kas ļauj ērti vākt parakstus vēlētajū iniciatīvām.
- Ieviests regulējums valsts nodrošinātai juridiskajai palīdzībai administratīvajās lietās tiesā.
- Maksātnešpējas administratoriem noteikts valsts amatpersonas statuss.

Par vairākām no plānā ietvertajām iniciatīvām 12. Saeima ir lēmusi, bet tās nav atbalstījusi. Piemēram, 2015. gada 30. aprīlī Saeima pirmajā lasījumā noraidīja priekšlikumu grozījumiem “Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā”, kas paredzēja valsts finansējuma dubultošanu partijām. Likumprojekts bija Valsts prezidenta Andra Bērziņa iniciatīva, bet tika noraidīts, aizbildinoties, ka grozījumi nebūs godīgi pret partijām, kas nav ievēlētas Saeimā, un, ka būs “amorāli, jo ir daudz svarīgākas lietas, kam tērēt [valsts budžeta] naudu” (B.Cilvēvičs, SASKAŅA). 2015. gada februārī Saeima neatbalstīja piecu deputātu iesniegto priekšlikumu par atklāti vēlētu Valsts prezidentu. Savukārt 2017. gada martā Saeimā nonāca trauksmes cēlēju aizsardzības likumprojekts, ko Valsts pārvaldes un pašvaldības lietu komisija sāka skatīt tikai decembrī, un tas vēl nav nonācis līdz pirmajam lasījumam.

Lai veicinātu tiesiskuma stiprināšanas plāna izpildi, Delna un Providus aicina 12. Saeimu pilnvaru termiņa atlikušajos sešos mēnešos atbalstīt vairākas iniciatīvas:

- Stiprināt lēmumu atklātību, balsojot par 11 212 Latvijas pilsoņu kolektīvo iesniegumu “Par atklātu balsojumu Valsts prezidenta vēlēšanās”, ko šobrīd izvērtē Saeimas Juridiskā komisija.

- Noteikt par pienākumu jaunu likumprojektu vai politikas dokumentu izstrādātājiem (tajā skaitā arī Saeimā) atklāt lobētājus – indivīdus vai organizācijas, kas palīdzējušas šos dokumentus izstrādāt.
- Pilnveidot un pieņemt trauksmes cēlēju aizsardzības likumprojektu.
- Valsts pārvaldē kādai iestādei noteikt atbildību rūpēties par informācijas atklātību – šajā iestādē varētu apstrīdēt nepamatotus informācijas izsniegšanas atteikumus.
- Lemt par valsts budžeta palielināšanu politiskajām partijām.

Tabulā konspektīvi apkopots paveiktais tiesiskuma nostiprināšanai atbilstoši tiesiskuma nostiprināšanas rīcības plānam un ar to saistīto 45 uzdevumu izpildē kopš 2014. gada oktobra. Katra uzdevuma izpilde ir novērtēta ar vienu no trīs vērtējumiem – izpildīts (7), daļēji izpildīts (16) vai nav izpildīts (22). Stāvoklis parādīts atbilstoši 2017. gada decembra beigām.

1.solis. Plašāka informācijas pieejamība un lēmumu atklātība	1.1. Pienākums jaunu likumprojektu vai politikas dokumentu izstrādātājiem (t.sk. arī Saeimā) atklāt lobētājus – indivīdus vai organizācijas, kas palīdzējušas šos dokumentus izstrādāt.	Nav izpildīts. Anotācijām saglabājas agrākās prasības. 2017.gada jūnijā Valsts prezidents Raimonds Vējonis aicināja uz īpašu, starptautisku Tiesiskās pilnveides komisijas semināru "Lobēšanas regulējuma nepieciešamība Latvijā". Valsts kanceleja uzsākusi darbu pie tiesību aktu izstrādes un saskaņošanas portāla izveides. 2017. gada 6. decembrī Saeimā norisinājās diskusija "Normatīvo aktu kvalitātes nodrošināšana". No 2018. gada 1. janvāra stājas spēkā jaunas kvalitātes prasības, izstrādājot tiesību aktus. Piemēram, tās paredz uzlabot likumprojektu anotāciju kvalitāti. Tomēr sadaļa par sabiedrības iesaisti tiesību akta izstrādāšanā precizēta vien ar norādi ar iesaistītajām "publiskajām personām un to kapitālsabiedrībām", nevis ar plašākas informācijas par lobētājiem norādīšanas prasību.
	1.2. Plašāka pieeja valsts pārvaldes rīcībā esošo datu klāstam (bez maksas un formā, ko datorā var automatizēti apstrādāt).	Izpildīts. 2017. gada septembrī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija atklāja Latvijas atvērto datu portālu http://data.gov.lv/lv 2017.gada nogalē tajā ievietotas pavisam 44 datu kopas. To veikušas 14 iestādes, ievietojot informāciju 14 datu kataloga kategorijās.
	1.3. Publiskā sektora noslēgto līgumu publicēšana internetā kā priekšnoteikums tam, lai tie stātos spēkā.	Nav izpildīts.
	1.4 Valsts budžeta analīzes un budžeta atspoguļošanas rīks, kas bez maksas pieejams internetā un kas ļauj Latvijas iedzīvotājiem saprast, kādiem mērķiem tiek tērēti valsts resursi.	Daļēji izpildīts. Finanšu ministrija publicējusi interaktīvo budžetu, kaut gan atspoguļošanas rīka detalizētība nav augsta (http://www.fm.gov.lv/valstsbudzets/).
	1.5. Iestāžu mājas lapās – saraksts ar to informāciju, kurai iestāde ir noteikusi ierobežotas pieejamības statusu.	Nav izpildīts. Kaut gan dažas iestādes šos sarakstus publicē, tām nav šāda pienākuma, un saraksti nav viegli atrodam.

	1.6. Valsts pārvaldē kādai iestādei noteikta atbildība rūpēties par informācijas atklātību – šajā iestādē varētu apstrīdēt nepamatotus informācijas izsniegšanas atteikumus.	Nav izpildīts.
	1.7. Tiesas spriedumos par korupcijas jautājumiem vairs netiek slēpti (anonimizēti) notiesāto personu vārdi.	Nav izpildīts. Būtiski, ka ideju neslēpt notiesāto personu vārdus būtu jāvērtē arī kontekstā ar jaunu fiziskās personas datu aizsardzības regulējumu – ES regulu, kas stāsies spēkā 2018. gada 25. maijā.
	1.8. Plašāka Saeimas informācijas pieejamība: piemēram, publiski pieejama informācija par izsniegtajām caurlaidēm, standartizēti un publiskoti Saeimas komisiju un apakškomisiju sēžu protokoli.	Daļēji izpildīts. Ir publicēti protokoli, uzaicinātās personas.
	1.9. Atklātas Valsts prezidenta vēlēšanas.	Nav izpildīts. Saeimas Juridiskā komisija ir atbalstījusi 11 212 Latvijas pilsoņu kolektīvo iesniegumu “Par atklātu balsojumu Valsts prezidenta vēlēšanās”. Komisija nolēma izveidot darba grupu, kurā plānots turpināt padziļinātu diskusiju par atklātu balsojumu Valsts prezidenta vēlēšanās, kā arī citiem priekšlikumiem, kurus noslēdzot darbu, rosinājusi darba grupa Valsts prezidenta pilnvaru iespējamai paplašināšanai un ievēlēšanas kārtības izvērtēšanai.
2.solis. Mazāka naudas vara politikā	2.1. Pārskatīt valsts finansējuma apmēru Latvijas partijām tā, lai ļautu partijām kvalitatīvi veikt savas funkcijas un nebūt atkarīgām no privātiem ziedojumiem.	Nav izpildīts. Saskaņā ar 2015. gada 30. aprīļa Saeimas balsojumu, pirmajā lasījumā tika noraidīts priekšlikums grozījumiem “Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā”, kas paredzēja valsts finansējuma dubultošanu partijām. Likumprojekts bija Valsts prezidenta Andra Bērziņa iniciatīva, taču tika noraidīts pirmajā lasījumā.
	2.2. Turpināt samazināt no privātpersonām atļautu ziedojumu limitu politiskajām partijām vai atļauto ziedojumu limitu piesaistīt ziedotāja legāli gūtajiem ienākumiem (piemēram, drīkst ziedot ne vairāk kā 10% no saviem gada laikā legāli gūtajiem ienākumiem).	Ir izpildīts. 2017. gada 8. novembrī Saeima pieņēma grozījumus Partiju finansēšanas likumā. Tie paredz, ka no 2018. gada fiziskās personas drīkstēs veikt partijām dāvinājumus (ziedojumus), kuru kopējais apmērs nedrīkstēs pārsniegt 30% no šo personu iepriekšējā kalendārajā gadā deklarētajiem ienākumiem.
3.solis. Publiskā sektora ētikas regulējums	3.1. Ministru kabineta ētikas kodekss, kur tiktu risinātas arī problēmsituācijas kontekstā ar ierēdņu un politiķu mijiedarbību (it sevišķi priekšvēlēšanu kampaņu kontekstā).	Nav izpildīts.
	3.2. Valsts pārvaldes darbinieku (t.sk. arī pašvaldībās) kopīgs ētikas kodekss, kurā tiktu paredzētas arī efektīvas ētikas problēmu risināšanas procedūras.	Nav izpildīts. Projekts izskatīts Valsts sekretāru sanāksmē 25.08.2016. Nolemts: “Ņemot vērā Valsts kancelejas 2016. gada 17. augusta vēstulē Nr.3.1.1./46 minēto, neatsaukt Valsts sekretāru

		2016. gada 11. februāra sanāksmē izsludināto ieteikumu projektu un pagarināt tā iesniegšanas termiņu līdz 2016. gada 31. decembrim.”
4.solis. Pārdomātāka, konsekventāka valsts personālpolitika	4.1. Atklāta, taisnīga, pārdomāta personālatlase valsts pārvaldē (t.sk. pašvaldībās).	Daļēji izpildīts. Pieņemta Valsts tiešās pārvaldes iestāžu vadītāju atlases kārtība. Sākot no 2015. gada valsts pārvaldes iestāžu vadītāju kandidātus atlasa un vērtē centralizēti. Atlasi veic Valsts kanceleja.
	4.2. Informācija par vakancēm valsts un pašvaldību iestādēs, kā arī uzņēmumos obligāti parādās šo iestāžu mājas lapās, kā arī centralizētā resursā.	Daļēji izpildīts. Ziņas par valsts pārvaldes amatu konkursiem tiek publicētas centralizēti Latvijas Vēstneša portālā (http://www.lvportals.lv/amatu-konkursi.php), taču tas tika darīts jau pirms 2014. gada. Ministriju un citu iestāžu tīmekļa vietnēs ir vakanču sadaļas. Publicēšanas pienākums ir gadījumos, kad tiek rīkots atklāts konkurss, taču normas attiecībā uz to, kad atklāts konkurss vispār jārīko, nav grozītas. Tiek publicēta informācija par konkursiem uz valsts kapitālsabiedrību padomju un valžu locekļu amatiem. Pašvaldībām vienota kārtība nav noteikta.
	4.3. Profesionāls to kandidātu kvalifikācijas izvērtējums, kas tiek virzīti augstiem pārvaldes un tiesu varas amatiem ar Saeimas balsojumu.	Nav izpildīts.

5. solis. Valsts iepirkumu sistēmas uzlabojumi	5.1. Izmaiņas likumos, kas samazina iespējas iepirkumus piemērot viena pretendenta vajadzībām vai, slēdzot līgumu, mainīt sākotnējā iepirkuma nosacījumus.	<p>Daļēji izpildīts.</p> <p>Publisko iepirkumu tiesiskais regulējums ir būtiski mainīts, pārņemot Latvijā ES kopējo tiesisko regulējumu. Jaunais iepirkumu regulējums būtiski maina vairākus nosacījumus – pretendentu var izslēgt, ja tas nav pildījis līgumus, ja uzņēmējs “ir veicis nopietnus administratīvus pārkāpumus savā nozarē. Piemēram, veicis būtiskus darba tiesību, darba drošības, autortiesību vai citus pārkāpumus. Lai arī šis nosacījums nebūs obligāts visos gadījumos, pasūtītāja ziņā būs tas, vai šo kritēriju ietvert nolikumā vai nē” (FM vēl pirms likuma pieņemšanas, to gatavojot, 2015. gada nogalē).</p> <p>Jaunais publisko iepirkumu likums aizliedz tehniskajās specifikācijās nepamatotus ierobežojumus konkurencei, liek izvirzīt prasības pretendentiem samērīgi iepirkuma līguma priekšmetam, finanšu rādītāju noteikšanai prasa izmantot objektīvas un nediskriminējošas metodes un kritērijus. Noteikumi ir nekonkrētāki iepirkumiem zem EUR 42 000 (piegādēm, pakalpojumiem) un EUR 170 000 (būvdarbiem). Līdzīgas normas ir Sabiedrisko pakalpojumu</p>
---	--	---

		<p>sniedzēju iepirkumu likumā, taču tajā iepirkuma vērtības sliekšņi, virs kuriem šie noteikumi ir attiecināmi, ir ievērojami augstāki. Likumā noteikti gadījumi, kad un kā iespējams grozīt līguma vai vispārīgās vienošanās noteikumus.</p>
	<p>5.2. Publiskajos iepirkumos rast iespēju iekļaut pretendentam kritērijus, kas pierāda, ka uzņēmums neatbalsta ēnu ekonomiku, ir korporatīvi sociāli atbildīgs (ilgtspējīgs) - ievēro cilvēktiesības, nekaitē videi, ieviešis pretkorupcijas pasākumus u.c.</p>	<p>Daļēji izpildīts. Iepirkumu pretendentu izslēgšanas noteikumi skar dažus no šiem kritērijiem, piemēram, no iepirkumiem izslēdz pretendētus, kuriem ir nodokļu parādi virs EUR 150, kuri vainīgi pārkāpumos, kas saistīti ar nelegālu nodarbinātību. Izmaksas, kas saistītas ar vides, sociālo un darba tiesību un darba aizsardzības jomas normatīvajos aktos un darba koplīgumos noteikto pienākumu ievērošanu, ņem vērā, vērtējot, vai piedāvājums nav nepamatoti lēts. Tomēr kopumā korporatīvā sociālā atbildība un pretkorupcijas pasākumu ieviešana netiek paredzēta pretendentu vērtēšanas kritērijos. Piegādātāja spējas var cita starpā apliecināt ar to pasākumu aprakstu, kurus piegādātājs plāno veikt vides aizsardzības prasību ievērošanai iepirkuma līguma izpildes laikā. Ir regulējums attiecībā uz vides vadības standartiem.</p>
<p>6.solis. Novērstas valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību pārvaldības problēmas</p>	<p>6.1. Profesionāli atlasē kritēriji valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību (t.i. to meitasuzņēmumu) valdēs un padomēs.</p>	<p>Daļēji izpildīts. Likumā noteiktā valdes un padomes locekļu nominēšanas kārtība nav mainījusies. Tomēr atbildīgā institūcija Pārresoru koordinācijas centrs ir strādājis pie šī procesa kvalitātes nodrošināšanas, piemēram, sagatavojot vadlīnijas. Tajās apvienoti labākās prakses piemēri gan no starptautisku, gan reģionāli nozīmīgu institūciju darba (OECD, Baltijas korporatīvās pārvaldības institūts). Joprojām nav izstrādāta īpaša kārtība pašvaldību kapitālsabiedrību pārvaldes institūciju veidošanai.</p>
	<p>6.2. Atklāta, pārdomāta, skaidros kritērijos balstīta valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību ziedošanas politika.</p>	<p>Daļēji izpildīts. Valsts kapitālsabiedrību vidēja termiņa darbības stratēģijas izstrādes vadlīnijas (Pārresoru koordinācijas centrs, 2016. gads) nosaka labās prakses un rīcības ietvaru, kā arī pienākumu sagatavot kapitālsabiedrības redzējumu par tās ziedošanas praksi – mērķiem un kārtību.</p>
	<p>6.3. Papildu pilnvaras Konkurences padomei iejaukties gadījumā, kad valsts vai pašvaldību uzņēmumi kropļo konkurenci.</p>	<p>Nav izpildīts. Laika posmā kopš 2014. gada ir turpinājusies diskusija par valsts un pašvaldību iesaistīšanos uzņēmējdarbībā. Saskaņā ar likumu, publiska persona pirms kapitālsabiedrības dibināšanas vai līdzdalības iegūšanas esošā kapitālsabiedrībā veic</p>

		paredzētās rīcības izvērtējumu un konsultējas cita starpā ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā. Konkurences padome 2017. gadā aktīvi paudusi viedokli šajā jautājumā, aicinot rūpīgi izvērtēt nepieciešamību konkrētai iesaistei.
	6.4. Ieviest atklātu, caurspīdīgu un atbildīgu valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību atskaitīšanās praksi, kas balstīta uz korporatīvās pārvaldības un korporatīvās sociālās atbildības principiem (t.sk. par pretkorupcijas pasākumiem).	Daļēji izpildīts. Kapitālsabiedrībām pienākums publiskot finanšu un nefinanšu mērķu īstenošanas rezultātus. Informācijas publicēšana par korporatīvo sociālo atbildību un pretkorupcijas jautājumiem ir brīvprātīga.
7.solis. Darbotiespējīgi institucionāli risinājumi cīņai ar korupciju	7.1. Labi pārvaldītas, uz izcilību orientētas iestādes, kas cīnās ar publiskā un privātā sektora korupciju.	Nav izpildīts. 2017. gada 15. jūnijā Saeima amatā iecēla KNAB jauno direktoru – Jēkabu Straumi, taču pagaidām nav pietiekama pamata secinājumam, ka KNAB kļuvis par labi pārvaldītu, uz izcilību orientētu iestādi.
	7.2. Iekšējās kontroles sistēmas ietvaros iestādēm noteikts juridisks pienākums izvērtēt savus korupcijas riskus un īstenot risku samazināšanas pasākumus.	Ir izpildīts. 2017. gada 27.oktobrī stājās spēkā „Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā” (Ministru kabineta noteikumi Nr.630). Noteikumi nosaka iekšējās kontroles sistēmas pamatprasības korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā. Kā vēsta KNAB: “Lai veicinātu izpratni par Ministru kabineta noteikumu piemērošanu, KNAB turpinās ne tikai konsultēt un izglītēt institūciju amatpersonas par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas riska novēršanai institūcijās, bet arī izstrādās vadlīnijas par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā.”
8.solis. Atbalsts kvalitatīvāku lēmumu pieņemšanai publiskajā sektorā, kā arī atbalsts sabiedriskajai kontrolei pār publisko sektoru	8.1. Pierādījumos un kvalitatīvā analizē balstīta lēmumu pieņemšana (t.sk. Saeimā).	Daļēji izpildīts. Ir izveidots Saeimas analītiskais dienests (vadītāja apstiprināta 06.03.2017), bet pārāgri vērtēt tā darba ietekmi uz lēmumu pieņemšanu.
	8.2. Pirms nozīmīgu reformu uzsākšanas tiek publicēti diskusiju (sabiedrisko konsultāciju) dokumenti, kur iezīmētas pārmaiņu iespējas un konkrēti jautājumi, par kuriem amatpersonas vēlētos konsultēties ar sabiedrību.	Daļēji izpildīts. Tā sauktā diskusiju dokumentu procedūra tiek pastāvīgi izmantota, taču praksē tas pārsvarā nozīmē normatīvo aktu projektu, nevis īpašu diskusiju dokumentu publicēšanu un apspriešanu. Pozitīvs diskusiju dokumenta piemērs ir „Valsts pārvaldes politika: pašreizējā situācija un nākotnes izaicinājumi” (2016).

	<p>8.3. Publiskā sektora darbiniekiem reālas iespējas un pienākums pastāvīgi atjaunot savas zināšanas (t.sk. Saeimas un pašvaldību deputātiem).</p>	<p>Daļēji izpildīts.</p> <p>Ir mācību piedāvājums publiskā sektora darbiniekiem, piemēram, 2016. gadā uzsāktas apjomīgas ES finansētas mācību programmas valsts pārvaldes darbiniekiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • par korupcijas novēršanu un ēnu ekonomikas mazināšanu, • par labāka regulējuma izstrādi mazo un vidējo komersantu atbalsta jomā, • augstākā līmeņa vadītāju attīstības programma. <p>2017. gada 27. jūlijā MK sēdē apstiprināts Valsts pārvaldes reformu plāns. Tā 10. uzdevums ietver 4 konkrētus uzdevumus, lai valsts pārvaldē "attīstīt(u) nākotnē nepieciešamās kompetences valsts pārvaldē nodarbinātajiem". Nav izmaiņu attiecībā uz deputātiem.</p>
	<p>8.4. Pārdomāta, konkurētspējīga publiskā sektora atalgojuma politika.</p>	<p>Daļēji izpildīts.</p> <p>"Algu celšana varētu būt reformas burkāns". Valsts kancelejas direktora Jāņa Citskovska intervija laikrakstam Diena (2017. gada 8. decembris). Valsts kanceleja ir sagatavojusi grozījumus Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā, kas 2018. gada 4. janvārī izsludināti Valsts sekretāru sanāksmē.</p> <p>http://www.mk.gov.lv/lv/aktualitates/pilnveidos-valsts-parvaldes-atlidzibas-sistemu</p>
	<p>8.5. Saeimas kancelejas darbības lietderības audits.</p>	<p>Nav izpildīts.</p>
	<p>8.6. Ilgtermiņa atbalsts Latvijas sabiedriskajiem medijiem, pētnieciskajai žurnālistikai, kā arī sabiedriskajām organizācijām.</p>	<p>Ir izpildīts.</p> <p>2017. gadā budžeta finansēta mērķprogramma „Atbalsts medijiem sabiedriski nozīmīga satura veidošanai”.</p> <p>2016. gada tika uzsākta valsts finansētā programma „NVO fonds”.</p>
	<p>8.7. Pašvaldību iedzīvotājiem pieejami pašvaldību līmeņa referendumi.</p>	<p>Nav izpildīts.</p>
	<p>8.8. Ērtas un internetā balstītas parakstu vākšanas iespējas pilsoņu likumdošanas iniciatīvām referendumu ierosināšanai</p>	<p>Ir izpildīts.</p> <p>Kopš 18.09.2015 portālā www.Latvija.lv ir e-pakalpojums „Parakstīšanās par vēlētajū iniciatīvām”, kopš 2016. gada iespējams izmantot internetbankas autentifikāciju.</p>
<p>9.solis. Efektīvāka, godīgāka, profesionālāka tiesu vara</p>	<p>9.1. Personām nodrošināta plašāka pieeja valsts nodrošinātajai juridiskajai palīdzībai.</p>	<p>Ir izpildīts.</p> <p>Ir ieviests regulējums valsts nodrošinātajai juridiskajai palīdzībai administratīvajās lietās tiesā. Palīdzība pieejama arī bērna aizgādības tiesību pārtraukšanas vai atņemšanas lietās Eiropas Savienības dalībvalstī vai trešajā valstī.</p> <p>https://likumi.lv/ta/id/288739-grozijumi-valsts-nodrosinatas-juridiskas-palidzibas-likuma</p>

	9.2. Tiesu varai sava rezultatīvo rādītāju sistēma, kas ļauj kontrolēt darba efektivitāti.	Nav izpildīts. Tiesu varas rādītāju sistēma saglabājusies nemainīta.
	9.3. Paplašinātas tiesnešu, tiesnešu palīgu un citu tiesu sistēmas darbinieku iespējas celt savu kvalifikāciju.	Daļēji izpildīts. Apstiprināts Tiesu varas un tiesībsardzības iestāžu darbinieku cilvēkresursu kapacitātes stiprināšanas un kompetenču attīstīšanas plāns 2015.-2020. gadam. Plāna īstenošanas starpposma novērtējums paredzēts 2018. gadā.
	9.4. Pabeigta tiesu namu reforma, kas ļauj pārdalīt lietas no vairāk noslogotajām tiesām uz mazāk noslogotajām tiesām.	Daļēji izpildīts. Tiesu teritoriālā reforma ir īstenošanas procesā, to plānots pabeigt 01.03.2018.
	9.5. Uzlabota tiesu darba administrēšana - izvērtēts un nepieciešamības gadījumā pārskatīts tiesnešu, tiesnešu palīgu, administratīvā personāla darba apjoms, funkcijas un atalgojuma adekvātums.	Daļēji izpildīts. Ir nodrošināts tiesu darbinieku atalgojuma pieaugums. Par tiesnešu atalgojuma sistēmu joprojām ir principiāli strīdi (lieta izskatīšanā Satversmes tiesā). Likumā nav risināts jautājums par tiesneša palīgu kompetences apjomu, pilnvarām un atbildību. Tiesnešu atalgojums noteikts par vienu no Tieslietu ministrijas 2018. gada darba prioritātēm.
	9.6. Lai samazinātu tiesvedību skaitu, palielinātas tiesiskās drošības prasības tiesiskiem darījumiem (piemēram, plašāk izmantoti notariālie akti).	Nav izpildīts.
	9.7. Valsts amatpersonas statuss maksātspējas administratoriem.	Ir izpildīts.
10.solis. Trauksmes cēlēju (ziņotāju par likumpārkāpumiem) aizsardzība	10.1. Īpašs, ar likumu noteikts trauksmes cēlēja statuss un tiesiskā aizsardzība.	Nav izpildīts. Trauksmes cēlēju aizsardzības likumprojektu Saeima nodeva izskatīšanai komisijām 16.03.2017. Likumprojekts tiek pilnveidots. 2017. gada nogalē skaļāk izskanēja diskusija gan par pašu likumu, gan tā "iestrēgšanu" Saeimā.
	10.2. Nozīmīgākas konfidencialitātes garantijas trauksmes cēlējiem.	Nav izpildīts.
	10.3. Lielāka aizsardzība gan pret sankcijām no pašreizējā darba devēja, gan pret grūtībām citu darbu meklējumos.	Nav izpildīts.
	10.4. Ja trauksmes cēlāja sniegtās informācijas rezultātā gūts nozīmīgs labums sabiedrībai, trauksmes cēlējam jāizmaksā atlīdzība.	Nav izpildīts.

	10.5. Īpaša aizsardzība tajos sektoros, kur likumpārkāpumu sekas var būt īpaši nozīmīgas (piemēram, būvniecībā vai citos ekonomiskā un cilvēkdrošības paaugstināta riska jomās).	Nav izpildīts.
	10.6. Trauksmes celšanas mehānismu izveidošana iestādēs (gan publiskajā, gan privātajā sektorā).	Nav izpildīts.

Pārskats ir sagatavots ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par pārskata saturu atbild Sabiedrība par atklātību – Delna.

Sabiedrības integrācijas
fonds